

OREL

BOHU. VLASTI. NÁRODU.

Ústřední list Československého Orla – Vydává a řídí Svatováclavské župo v exilu.

ČÍSLO 3 (nová řada)

VÁNOCE 1984

OREL - OREL - OREL - OREL

O b s a h :

75 let Československého Orla

Významný projev sv. Otce k Orelstvu

Mimořádný sjezd Čs. Orla v exilu

Zdravice Otce biskupa Jaroslava Škarvady Orlům

Program a poslání Orla

Význam Dona Bosca

Dopis Otce biskupa J. Škarvady
II. národní pouti v Lisle

Výzva msgr. Jaroslava Kubovce
k účasti na národní pouti v Římě

uvnitř časopisu

Přihláška na letní tábor
ve Španělsku

Řídí redakční rada: Jiří Maláček gen. (předseda), Antonín Slováček (místopředseda), František Hradil, Richard Havel, Stanislav Hofírek, msgr. Jaroslav Kubovec, Jaroslav Kusý, František Pinďák, Karel Ryba, Václav Vostřez.

Ústřední redakce: Čs. Orel v exilu, P.O. Box 165,
JONESVILLE, Mich., 49220, USA

Evropská redakce: Jiří Maláček, Alt - Hotel-Weg 1,
8351 NIEDERWIEDTH, Něm. spol.republika.

75 LET ČESKOSLOVENSKÉHO ORLA

Mnoho českých a slovenských exulantů, hlavně těch, kteří se narodili po II. světové válce a těch mladých, kteří přišli do exilu v posledních letech se ptá, co to je vlastně za organizaci, jaké má výchovné cíle, kdy a proč vůbec vznikla.

Jako samostatná, kulturně-náboženská výchovná organizace byl Orel založen v roce 1909 - tedy právě před 75 roky - když se sjednotily všechny tělovýchovné odbory křesťansko-sociálních jednot dělnických v jeden celonárodní celek v Čechách a na Moravě. Iniciátory vzniku Orla byli poslanci vídeňského parlamentu P. Jan Šrámek (který zůstal ústředním starostou Československého Orla až do jeho zrušení v roce 1948), P. Antonín Cyril Stojan (pozdější arcibiskup olomoucký), pražský P. Tylínek a královehradecký br. Polák (dlouholetý župní starosta).

Tělovýchovné odobory při křesťansko-sociálních dělnických jednotách vznikaly už v devadesátých letech minulého století. Důvod jejich vzniku? Záporný postoj vedení České obce sokolské v župách i jednotách k náboženství a jeho vlivu na výchovu mládeže, hlavně v Církvi katolické.

V prvních desetiletích po vzniku Sokola (1856) panovala národní jednota a asi 70 procent sokolských vzdělavatelů byli katoličtí duchovní. Když se pak začala v Sokole projevovat a propagovat náboženská nesnášenlivost a praktikující katolíci a jejich děti byli zesměšňováni a dokonce ze Sokola vylučováni, bylo nutné z toho vyvodit důsledky.

Všichni lidé - tedy i katolíci - si uvědomovali, že člověka je nutno připravovat do života jak po stránce tělesné, tak i duševní a že oba tyto aspekty musí být sladěny s výchovou náboženskou a duchovní, a že v tomto ohledu není možné připouštět nějaké rozpory a překážky. Zakladatelé Orla si toho byli velmi dobře vědomi a proto z toho vyvodili jedině možný důsledek: vlastní samostatnou organizaci.

Začátky nebyly snadné. Přesto vznikaly rychle nové orelské jednoty v Čechách a hlavně na Moravě (Praha-Vyšehrad, Vyškov, Olomouc, Hradec Králové, Líšeň, atd.), takže už před

první světovou válkou byly uspořádány první orelské slety ve Vyškově (kde došlo ke krveprolití vinou nepřátel orelské myšlenky!) a v Hradci Králové.

Během první světové války činnost Orla ustala, ale nezanikla, jak o tom svědčí postoj a činnost jeho členů v prvním odboji a účast v našich legiích v Rusku, Itálii a ve Francii (V Rusku první legionářské pluky si zvolily jména svatého Václava a svatých Cyrila a Metoděje!). V jejich řadách padlo celkem 257 orelských bojovníků.

Shodou okolností právě 28. října 1917 se již sešli vedoucí funkcionáři Orla pod vedením starosty P. Jana Šrámka a připravovali pokyny a směrnice k obnovení činnosti orelských jednot, která se naplno rozběhla brzy po 28. říjnu 1918. A tak i u nás jsme z úkrytu pod slámou ve stodole vynesli rozmontovanou hrazdu a bradla a začali za několik dní cvičit v improvizované tělocvičně a už za necelý rok uspořádali veřejné cvičení. Bohužel, i u nás bylo při průvodě kamením zraněno několik účastníků.

Rok 1922, kdy byl v Brně uspořádán celostátní Orelský slet, byl neočekávaným počátkem úspěšného a rychlého rozvoje Čs. Orla. Jeho lehkootletických závodů se účastnili také závodníci z Mezinárodní unie katolické tělovýchovy (Francouzi, Belgičané, Italové, Němci, Jugoslávci, Rakušané, Španělé, Švýcaři a dokonce i malá skupina z Ghany). V roce 1929 byl v Praze uspořádán druhý orelský slet u příležitosti svatováclavského milénia pod názvem "Svatováclavské dny Orelstva". Celá Praha jásala, ulice byly plné orelských a národních krojů, Strahovský stadion naplněn cvičenci všech kategorií a závodníky všech bratrských členských organizací již zmíněné Mezinárodní unie. I pan president Masaryk nás poctil svou návštěvou.

Domů jsme se vraceli všichni nadšení a s pocitem dobře vykonaného díla - celý národ nás vzal na vědomí a ukázali jsme, že nejsme jen přehlíženou či dokonce opovrhovanou organizací, ale rovnocenným partnerem.

Pro všechny ústřední, župní a okrskové představitele a činovníky jednot to pak byl veliký závazek pro budoucnost Orla. Nechtěli jsme být a nemohli jsme připustit, abychom byli pokládáni za imitátory metod vžitých v Sokole.

V ústředí Československého Orla, které mělo své sídlo v Brně, byly zesíleny kvalitou a počtem tak zvané rady: organizační, hospodářská, osvětová, náčelnická (mužů a žen), zahraniční a národopisná, které dostaly za úkol vypracovat celkový rámec činnosti a programu Československého Orla do všech důsledků. Myslím, že by se ten úkol dal stručně vystihnout takto: připravit a zajistit všemu členstvu 'od kolébky do hrobu' prostředí a prostředky k jeho celkové harmonické výchově, přípravě na povolání a život, rozvoj duševních a tělesných schopností, vhodnou zábavu, sport, brannou výchovu, hudbu, zpěv, divadlo, národopis, turistiku a klidnou pohodu ve stáří po dobře naplněném životním úkolu.

Samozřejmě že nelze přepokládat, že by bylo možné v každé jednotě vyvíjet celou tuto činnost; každé jednotě byla dána možnost výběru podle podmínek jí daných a v jejím prostředí k dispozici.

Shora uvedené ústřední rady a případně ještě speciální komise prostudovaly ze všech dostupných pramenů činnost spolků, společností a nejrůznějších organizací po celém světě a výsledky těchto výzkumů v radách a komisích probatovaly, rozhodly co bylo pro nás a naše poměry nejvhodnější a potřebné v rámci našich poměrů a připravily program vzdělávacích kursů pro příslušné činitele, cvičitele, vzdělavatele a vedoucí příslušných odborných kroužků. To vše bylo v podstatě hotovo v roce 1938. Přišel však Protektorát, mnoho našich vedoucích funkcionářů (na př. ústřední náčelník dr. Vojtěch Jílek, P. dr. Šubert, ústřední vzdělavatel, profesor Stanislav Cvek, člen náčelnické rady mužů, br. Vít Příkazský, náčelník župy hodonínské, br. František Malík, místonáčelník župy Sušilovy, náčelníci župy Kadlčákovy Viktor a velehradské Antonín Hrubý, atd.) byli popraveni nacisty za odbojovou činnost - celkem 1504 sester a bratrů. Také parašutisté západní armády, Bublík, Gabčík a Kubiš, kteří provedli z rozkazu svých nadřízených atentát na generála Heydricha, byli Orli z Moravy a ze Slovenska.

To všechno ještě neznamená, že Československý Orel vychovává své členstvo k násilí nebo dokonce k vraždám. Náš cíl dobře vyjadřují slova našeho náčelníka, mučedníka a hrdiny,

kteřá v roce 1937 přednesl na sjezdu náčelníků orelských žup: "Orel bude v našem životě vždy ideálním bojovníkem za myšlenku křesťanskou, obhájcem katolické víry a pokladů národních, propagátorem spravedlivého sociálního citění, vůbec vzorem mravního charakteru, jehož jediným cílem je náš veřejný život a tím i celý národ vedený k lepší úrovni v zásadách křesťanských. Úkol to vznešený, veliký a těžký, ale úkol, který musí být v zájmu celého národa vykonán a který bude snad oceněn budoucím pokolením. Nám, kterým nebylo dosud dopřáno lépe užívat klidu, tanou na mysli slova Čelakovského: "Komu však los méně skvoucí padl, alespoň pro budoucí poutníky a poutnice urovnávej silnice!" A to také je účelem naším, účelem Orla, a věřím, že naše správné idee si prorazí vítěznou cestu ... "

Nejsou to pro nás exulanty slova, kterých si musíme být vědomi na každém kroku našeho života? Toto dědictví Orla si musíme uchovat a proto také jednat jak bratr vůči bratru, tak rovněž se všemi lidmi dobré vůle!

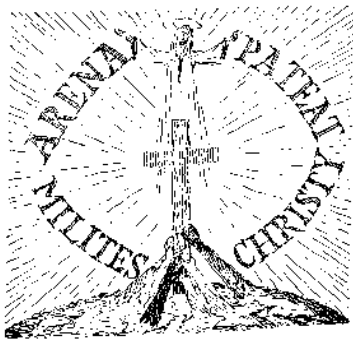
I vůči jiným organizacím musíme být snášenliví a jednat s nimi ohleduplně. Jdeme svou správnou cestou a věřím, že to pochopí i členové jiných spolků a přidruží se k nám, jak se to už ukázalo při pokusu o obnovení činnosti Orla v roce 1968, krátce před sovětskou invazí naší vlasti.

Jedině láskou můžeme zvítězit. Všem svým čtenářům vroucně vyprošuji, aby si byli dobře vědomi našich ideálů a povinností, neboť jediné tak zachováme jednotu mezi sebou, ale i celé naší drahé vlasti.

Do další a šťastnější budoucnosti nám předraženého Orla u příležitosti jeho pětasedmdesátky volám tím hlasitěji naše

"Zdař Bůh!"

Jiří Malášek

VÝZNAMNÝ PROJEV SV. OTCE K ORELSTVU

Nsl. Orelská pouť župy Pospíšilovy o níž přinášíme zprávu na jiném místě, byla přijata ve zvláštní audienci sv. Otcem, při kteréžto příležitosti učinil sv. Otec zvláštní projev, kterým určil poslání orelských organisací.

Ačkoli čas náš je velice omezen, chceme k vám promluvit alespoň několik slov. Rádi bychom zůstali déle u svých synů a dcer, o kterých víme, jak jsou hodní.

Přišli jste k nám zdaleka a vaše cesta vyžadovala mnoho obětí a námahy - obzvláště finančních obětí v době všeobecné hospodářské krize. Vítáme vás s obzvláštní účastí, protože jste přišli z Čech, a připomínáme si tu dobu, kdy jsme Prahu a krásné Hradčany nejen viděli, ale i v dobré paměti uchovali. Buďte nám proto zvláště srdečně vítáni!

Radujeme se, když na vás hledíme, neboť víme, že svým šatem vyznáváte ve své vlasti katolickou víru před všemi jejími odpůrci. Ale i vaše jméno je tolik významné. Nazýváte se Orli. A Orel není pouhé jméno. Orel znamená boj, a sice i boj o vítězství křesťanské myšlenky.

Orel je také znakem evangelisty sv. Jana a znamená vysoký vzlet myšlenek? Tak jest i Vaším úkolem, nejmilejší synové a nejmilejší dcery, boj o křesťanský život v každém ohledu. Proto také nepečujte pouze o tělesnou dokonalost, nýbrž také o křesťanskou dokonalost duše. Uskutečňujte heslo "zdravý duch ve zdravém těle!" Stáváte se tak vojskem, jehož šiky přinesou do vlasti mírumilovné myšlenky.

Radujeme se s vámi z vašeho příchodu a ještě jednou vás, nejmilejší synové a nejmilejší dcery, pozdravujeme a žehnáme vám z celého srdce, a nejen vám, nýbrž i všem, které jste nechali doma. Žehnáme vašim přátelům, kteří jsou s vámi jednoho smýšlení, Žehnáme vašim rodinám, vašim rodičům i vašim domovům i celé vaší vlasti a naše požehnání necht vás doprovází o po opuštění římských zdí. Přejeme vám šťastného návratu a hojnost Božího požehnání celé vaší vlasti.

(Uveřejněno v ORLU, Ústředním listu Čs. Orelstva, číslo 17-18, ročník XVIII. - 1933.)

MIMOŘÁDNÝ SJEZD ČESKOSLOVENSKÉHO ORLA V EXILU

Mimořádný sjezd Čs. Orla, svatováclavské župy v exilu svolal úřadující starosta Dr. František Hradil a konal se ve dnech 26. a 27. května 1984 v Chicagu v místnostech Velehradu. Na zahájení byl přečten pozdravný projev Otce biskupa dra Jaroslava Škarvady a řada dalších pozdravných dopisů. Úřadující starosta i další účastníci sjezdu se ve svých projevech a diskusních příspěvcích zabývali dosavadním vývojem Československého Orla v exilu a možnostmi, jak prohloubit jeho činnost. Byl zdůrazněn specifický náboženský charakter Orla, který byl ve vlasti součástí Katolické akce. Z toho důvodů bylo i rozhodnuto, že Čs. Orla v exilu *nelze* ztotožňovat se žádnou politickou, stranickou organizací. Jako přední úkol do dalšího roku byla stanovena příprava řádného sjezdu Československého Orla v exilu v jubilejním cyrilometodějském roce 1985, a to buď při cyrilometodějské pouti v Ellwangen nebo při národní pouti v Římě, pokud se bude konat. Se zástupci kanadské orelské Oblasti biskupa St. Zely, kteří měli výhrady ke svolání mimořádného sjezdu, bylo dohodnuto, že souhlasí se svoláním řádného sjezdu v roce 1985 i s dohodnutou kandidátkou předsednictva a ústřední rady.

Jednomyslně bylo zvoleno toto předsednictvo s funkčním obdobím do řádného sjezdu v roce 1985:

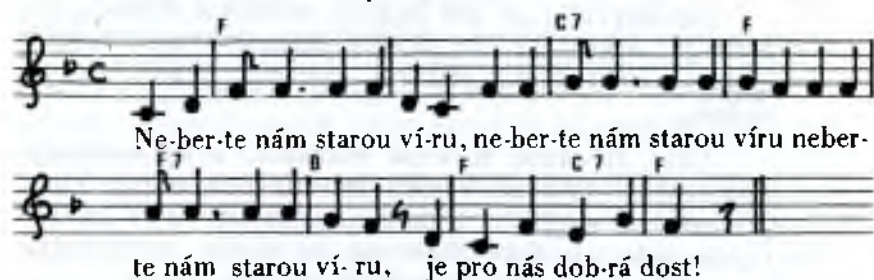
Starosta:	Msgr. Jaroslav Kubovec (Německo)
1. místostarosta:	Prof. Jiří Maláček (Německo)
2. místostarosta:	Jiří Matýsek (Australie)
Vzdělavatel:	P. Petr Esterka (USA)
1. jednatel:	Antonín Slováček (USA)
2. jednatel:	Václav J. Vostřez (Kanada)
Pokladník:	Václav Sedláček (USA)
Náčelnice:	Dobromila Hawrylyshin (Kanada)
Náčelník:	Oldřich Holubář (USA)
Ústřední praporečník:	Jaromír Fajkus (USA)

Odstoupvší starosta br. František Hradil byl jmenován čestným starostou Československého Orla v exilu. Do ústřední rady bylo zvoleno deset bratří a sester z USA, Kanady, Evropy a Austrálie.

Součástí sjezdu byly dvě mše svaté. V sobotu 26. května sloužili mši sv. v kostele Panny Marie Svatohorské dosavadní vzdělavatel Čs. Orla v exilu P. Karel Koleček O.S.B. a P. Vojtěch Vít O.S.B. za zemřelé členy Čs. Orla. V neděli po společném obědě odjeli účastníci do benediktinského opatství sv. Prokopa v Lisle, kde sloužili mši sv. P. Odilo Crkva O.S.B. a P. Vojtěch Vít O.S.B. Po bohoslužbách se konala májová pobožnost u sochy Panny Marie v exilu s krátkým proslovem P. Vojtěcha Víta.

Neberte nám starou víru

Spirituál

2. Byla dobrá pro Davida – byla dobrá
pro Davida – byla dobrá pro Davida –
je pro nás dobrá dost.

3.- 100. sloka: Byla dobrá pro ...
/zopakuj si patriarchy a proroky Starého
a svaté Nového Zákona./

Znění zdravice zaslané Otcem biskupem, msgr. Jaroslavem Škarvadou mimořádnému sjezdu Československého Orla v Chicagu.

Československý Orel v exilu
Svatováclavská župa

Drazí bratři,

Požádali jste mě o zdravici. Rád ji posílám celému našemu Orlu v exilu, bez rozdílu skupin. Chtěl bych se přitom postavit pod svůj biskupský znak, kde stojí: "Aby byli všichni jedno" a vzít do ruky třeba i Svatoplukovy pruty, abych dokázal, jak mi leží na srdci prosba, kterou se odvažuji Vám napsat:

Nenazývejte se jen bratry, nemluvte o lásce, ale žijte ji, dokazujte, že bratry skutečně jste! Kde je láska, tam je přece jednotu, kde jsou bratři, tam je rodina.

Orel má svou slavnou minulost, a ta zavazuje. Pro světlý příklad Vašich bratří, pro oběti, které přinesli, se snažte o Orlu nejen mluvit, nejen chválit to, co bylo, ale také ukazovat, že ideály, které hlásá, jsou stále živé, schopné oslovit mládež i dnes.

Po tom se přece pozná, je-li Orel katolický, budou-li se jeho členové milovat láskou, která tihne k jednotě. A po tom se pozná, je-li stále životaschopný, bude-li umět zanítit srdce mladých.

To obojí Vám ze srdce přeji, za to se modlím, k tomu Vám žehnám: Zdař Bůh!

Váš biskup + Jaroslav Škarvada

Řím 20. května 1984.

PROGRAM A POSLANÍ

a) Posvěcení tělocviku a volného času

Tělocvik je podstatnou částí činnosti Orla, který přiznává lidskému tělu "posvátnou povahu, o které nám přírodní vědy a umění samy o sobě nemohou vůbec nic říci".

1. "A tak lidské tělo, které bylo povýšeno k takové cti, že se stalo sídlem ducha, bylo připraveno na důstojnost stát se opravdovým chrámem Božím s ještě většími výsadami než jsou ty, které patří budovám Jemu zasvěceným. Podle výslovných slov apoštolových tělo patří ve skutečnosti Pánu, těla jsou 'údy Kristovými'."

2. Očekáme "vzkříšení mrtvých a život budoucího věku".

3. On "skrze Ducha svatého přijal tělo z Marie Panny a stal se člověkem".

4. "Zdravá nauka učí o vážnosti těla, ale ne o úctě větší, než je to spravedlivé. Pravidlo zní: péče o tělo, zesilování těla, to ano; kult těla, zbožnění těla, to ne ... tělo nezaujímá první místo v člověku Prvenství v lidském složení nepatří tělu, které je ze zemské hlíny, ale spirituální duši."

5. "Sport a gymnastika mají jako svůj bezprostřední cíl výcvik, rozvoj a zesílení těla z hlediska statického a dynamického; vzdálenějším jejich cílem je použití těla, takto připraveného k rozvoji vnějšího a vnitřního života osoby, a to duši; jejich ještě hlubším cílem je přispívat k její dokonalosti; konečně nejvyšším cílem člověka všeobecně, který je společný každému způsobu lidské činnosti, je přivádět člověka blíže k Bohu."

"Ve skutečnosti sport a gymnastika nemají vést a ovládat, ale mají sloužit a pomáhat ... největší zásluha nemá být přiznávána tomu, kdo má nejsilnější a nejhbitější svaly, ale raději tomu, kdo ukazuje nejodvážnější schopnost podřídit se síle ducha."

6) "Zatímco bychom rádi viděli, aby stará zásada 'zdravý duch ve zdravém těle' byla všeobecněji uskutečňována nynější generací, je povinností všech, aby věnovali zvláštní soucitnou pozornost těm případům, jejichž pozemský úděl je odlišný ... není nic, co by mohlo zabránit tomu, aby v zesláblém a poškozeném těle nesídlila nejen duše zdravá, ale někdy i velká, dokonce i geniální a heroická Takový člověk uskutečňuje zvláštní a tajemný záměr Všemohoucího Boha."

7. "... sport nemůže být omluvou neplnění náboženských povinností".

8. "... sportovec zachovává řádně pravidla hry a soutěžení jako neporušitelná, která tak jako mnohé záležitosti cti, úpřímnosti, loajality, ušlechtilosti ducha, vedou k odmítání lsti a podvodu, které by poskvřily čestnost; a dobré jméno a čest soupeře jsou stejně hodnoceny jako vlastní."

9. "Je také zřejmé, že spolek, který je formálně katolickým, dává svým členům nejlepší záruku, že bude praktikovat zásady, které hlásá, a proto - ačkoli bez předsudků proti apoštolátu mezi odcizenými osobami a skupinami - je více doporučován horlivějším věřícím."

10. "Kvas křesťanství proto bude na stadionech, na cestách, na horách, u moří a kdekoli bude vaše vlajka čestně vztyčena."

11. "Technika ve sportu, stejně jako v umění, nemá bránit rozvoji duchovních sil, jako je intuice, vůle, citlivá chápavost, odvaha, houževnatost, které jsou opravdu skutečným tajemstvím každého úspěšného úsilí Použijte techniky, ale ať duch převládá."

12. "... mladí lidé by měli být přesvědčeni, že péče o tělo není cílem samým o sobě, ale má být usměrněna k intelektuální a mravní dokonalosti duše; že sportovní cvičení nemá zasahovat rušivě do povinností spojených s povoláním každého člověka - studenta, dělníka a člena různých oborů odborných zaměstnání - ale má raději napomáhat k plnění těchto povinností, přinejmenším alespoň nepřímo vytvářením nové energie."

13. "Pozitivní činností bude sportovní výchova tíhnout k rozvoji schopností rozumových a volních, zejména v soutěživém závodění: rozumových schopností mládeže k přemýšlení, posuzování, k rozumnému užívání energie a obratnosti. Obtížnější je cvičení vůle, jejíž síla v soutěživém sportu může být považována za rozhodujícího činitele, zatímco je také nejdůležitější předností, kterou může mládež získat pro svůj život jako člověk a křesťan. Vše může přispívat k jeho výchově: vědomí povinnosti, legitimní touha po vítězství, ochotně přijímané malé oběti a správné chápání čestnosti."

"Že je zde vůle, připravená k úsilí v soutěžení, to je zřejmé z pečlivého a metodického výcviku, z vytrvalého úsilí zvítězit i po nezdaru, z odporování silnějšímu soupeři, ze snášení mrzutostí, z odvahy a sebeovládání. Pročež není to síla vlastních svalů, ani rychlé reflexy, ani snadná vítězství, které činí sport ušlechtilým a atraktivním, ale spíše zajištěná vláda nad vlastními duchovními schopnostmi."

14. "Sportovní výchova směřuje také k rozvoji ctností mládeže, které odpovídají její činnosti. Jsou to mimo jiné zejména také loajalita, která odmítá uchýlovat se k úskokům, učenlivost a poslušnost vůči trenéru, mužstvu, sebezapření, když je třeba zůstat v pozadí, když to vyžadují zájmy celku, důslednost v plnění převzatých povinností, skromnost ve vítězství, dobrá mysl v neúspěchu, trpělivost k divákům, kteří nebývají vždy umírnění, spravedlnost, když soutěživý sport souvisí s finančními zájmy, které vyplývají z dobrovolných dohod, a všeobecně cudnost a mírnost, které doporučovali i staří národové."

"Všechny tyto ctnosti, i když je jejich předmětem tělesná a vnější činnost, jsou opravdovými křesťanskými ctnostmi, které není možno získat a pěstovat vynikající měrou bez hlubokého náboženského ducha, a je třeba dodat, bez časté modlitby. Sport, který je prováděn tímto způsobem a který je prostoupen smyslem pro nadpřirozené, se může stát, jak se i stávalo, duchovním vzestupem, neboť apoštol svatý Pavel vybízí, aby vše, co křesťan dělá, sloužilo ke slávě Boží. (1. Kor., 10, 31.)"

"Může být takové duchovní a asketické pojetí sportu ku škodě jeho technické dokonalosti? Právě naopak! Sport, za předpokladu, že je chápán v křesťanském duchu, je účinnou školou pro onen velký závod, kterým je náš pozemský život, jehož cílem je dokonalost duše, odměna věčné blaženosti a nepomíjející sláva svatých."

(Citáty č. 1., 3-8 jsou z promluvy papeže Pia XII. z 8. listopadu 1952 k Italskému kongresu o pedagogických a hygienických problémech sportu a gymnastiky; č. 2 a 3 z Vyznání víry; č. 9-14 z promluvy papeže Pia XII. u příležitosti 10. výročí Italské sportovní federace v roce 1953).

b) Posvěcení práce

1. Po prvotním hříchu a po vyhnání našich prarodičů z ráje se práce stala nástrojem spásy a posvěcení a výrazem spolupráce s Boží tvůrčí činností. Tvor se stává bratrem Krista Dělníka a účastníkem na životě Boží Trojice.

2. Kristus se narodil jako člověk; pracoval jako tesař vlastníma rukama, a tím se nám stal příkladem.

3. Práce nemá pouze časný a světský význam hospodářský a výchovný, ale má také význam pro věčnost a věčné hodnoty. Hodnota lidské práce, a to i té nejnižší, je nesmírná, zvláště když je vykonávána ve stavu milosti posvěcující.

4. Naše práce, která je posvěcena dobrými úmysly, je školou ctností, zejména kázně, vytrvalosti, statečnosti, sebeobětování, sebezapření a lásky k bližnímu.

5. Technickým pokrokem a dělbou práce se stávají všichni lidé vzájemně na sobě závislejšími, a tím se projevuje a postupně uskutečňuje rostoucí bratrství a jednota dítek Božích.

6. Práce je mravní povinností a má jednak povahu individuální (slouží potřebám jednotlivce) a jednak povahu sociální se společenskými závazky (slouží obecnému dobru celé společnosti).

NEPŘEHLÉDNĚTE

p ř i h l á š k u n a

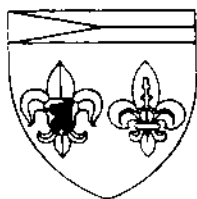
LETNÍ TÁBOR VE ŠPANĚLSKU

Pořádá ho Československý Orel v Exilu

s p o l e č n ě

ve spolupráci s

EVROPSKOU RADOU
ČESKÉHO A SLOVENSKÉHO
EXILOVÉHO SKAUTINGU

P o z v á n k a

Zveme Vás na

LETNÍ TÁBOR VE ŠPANĚLSKU

který se bude konat ve dnech 1. až 15. září 1985 v Morairé (asi 30 km severně od Benidormu) pro účastníky ve věku 17 až 30 (příp. 35) let. Náplní bude sport, rekreace a možnost duchovního usebrání a zamyšlení jakož i účast na bohoslužbách. Bude také postaráno o odborné sportovní vedení. Duchovní vedení bude mít

P. Robert K u n e r t S.J.

z Klagenfurtu v Rakousku.

Očekáváme, že náklady na čtrnáctidenní pobyt budou činit nejvýše DM 300,- za osobu; ubytování bude zajištěno v rekreačních vilkách ve dvou- až třílůžkových pokojích. Předpokládáme, že účastníci přijedou do Morairy jednotlivě či ve skupinách, které mohou obdržet na železnicích slevy. Vedle charterových letů do Alicante upozorňujeme na levné autobusové spojení (z Německé spolkové republiky, Beneluxu, Francie a pod.). Zájemci o cestu ve skupinách a o slevy mohou své přání uvést na předběžné přihlášce anebo se obrátit na orelské organizace a funkcionáře. Definitivní údaje obdržíte nejpozději do konce dubna 1985.

"Zdar Bůh!"

Prof. Jiří Malášek v.r.

Starosta Evropské oblasti Čs. Orla

----- odstříhněte -----

P ř i h l á š k a

Přihlašuji se na letní tábor ve Španělsku ve dnech 1. až 15. září 1985 a beru na vědomí, že náklad na čtrnáctidenní pobyt bude činit nejvýše DM 300,--.

Do Morairy ve Španělsku přijedu: 1) samostatně
2) podle možnosti ve skupině. (škrtněte, co se nehodí)

Poznámka či dotaz:.....

Jméno Rok nar.

Adresa:

podpis

Odešlete na adresu: Prof. Jiří Malášek
Abt-Josio-Weg 1,
D-8351 NIEDERALTEICH, Něm. spol. republika.

7. Jedním z cílů Orla je vychovávat své členy tak, aby pochopili nesmírnou důstojnost a hodnotu lidské práce a nutnost tuto práci posvěcovat. Potenciální energie lidské práce pro posvěcování pracujícího člověka nesmějí zůstat nevyužity.

c) Posvěcení přírody

1. Bůh je nejen první příčinou, ale také udržovatelem vesmíru, který by bez Božího udržování přestal okamžitě existovat. Bůh je duch a je přítomen všude tam, kde působí, a je svou udržující činností přítomen ve všech atomech, elektronech, buňkách, ve všech nerostech, oceánech, horách, hvězdách, rostlinách, živočiších a lidech. Je všudepřítomný. Měli bychom si vypěstovat návyk ustavičného intenzivního uvědomování Boží přítomnosti v přírodě a v lidech.

2. Bůh je také první příčinou a udržovatelem všech přírodních hodnot, zejména krásy, která je jen odleskem jeho krásy, pravdy, dobroty, lásky a jeho nesmírnosti.

3. Člověk má používat stvořených věcí podle Boží vůle a podle povahy věcí a jejich správných vztahů k člověku: a) Je to především hmotné používání věcí, jako potravin, obleků, atd. b) Druhým způsobem používání věcí je oběť, tedy dobrovolné či předepsané odřeknutí věcí, zejména odmítání škodlivého používání věcí a pěstování ducha odpoutanosti od statků tohoto světa. c) Rozjímání o řádu a kráse vesmíru a veškerých stvořených věcech, což nás má vést k rozjímání o Stvořiteli. Tímto způsobem se stávají stvořené věci pozvolna stupni, které nás vedou k vystupování ke Stvořiteli. Pravým úmyslem a správným používáním přírody posvěcujeme sebe a pozdvihujeme přírodu k Bohu, a tím ji také posvěcujeme a dáváme ji do služeb Vtěleného Krista a celého Mystického Těla Kristova. Celé stvoření se pak stává nástrojem posvěcení a spásy dítek Božích.

4. Příroda byla přenechána člověku v jakémsi nedokončeném stavu. Člověk má být pánem přírody, užívat jejích darů a energií všemi prostředky vědy a technologie, a

tímto způsobem se podílet na tvůrčí činnosti Boží. Je nám tedy dána možnost, abychom dělali něco, co nás samotné převyšuje a co prostřednictvím našich dobrých úmyslů přesahuje přirozené hodnoty celého vesmíru.

5. Člověk žije často v podmínkách a v situacích, které si nemohl sám zvolit. Všechny tyto podmínky a situace máme přijímat jako Bohem chtěné, neb Jím připouštěné, tedy jako prozřetelností výzvu k určitým ctnostem, k určité činnosti, oběti, odříkání, sebezapření, práci, osobnímu poslaání, ale také k rozjímání o Nejvyšším Pánu všech okolností a situací, podmínek, příležitostí, tedy o Boží Prozřetelnosti. To vše máme ovšem dělat v tvůrčím duchu, a ne ve fatalistickém pojetí.

To také znamená, že náš exil a speciální situace národů za Železnou oponou je pro nás zároveň zvláštní výzvou a naším speciálním životním úkolem a posláním.

6. Bůh na nás působí také prostřednictvím celé přírody a skrze všechny speciální podmínky a okolnosti, poněvadž On je jistým způsobem v nich. "V Něm žijeme a dýcháme." Bůh se nám dává také v celé přírodě, a i zde jako vždy a všude prostřednictvím velké Prostřednice všech milostí, prostřednictvím Královny nebe a země. Jen naše svévolná činnost může v jednotlivých případech zmařit všechno působení Boží na nás. Takovým mařením se stáváme negativní položkou stvoření, položkou, která se musí vyvážit modlitbami, obětmi a svatostí jiných.

7. Celá příroda je v ustavičném procesu změn a vývoje a naším přičiněním může být pozvedána k Bohu, onomu centru vesmíru, ke vtělenému Kristu, který je alfou a omegou všeho dění a u jehož jeslí v Betlémě, jak je to často zobrazováno, stála i zvířata. Tímto povznášením všeho k Bohu povznášíme k Němu i sebe a posvěcováním přírody posvěcujeme sebe. A to je naším posláním na tomto světě, neboť jen lidská duše je nesmrtelná.

8. Lásky k přírodě a soustavná výchova k ustavičnému uvědomování Boha v přírodě, v jejím dokonalém řádu a kráse, nás povede k Pánu přírody, ke Stvořiteli. Na tuto všudepřítomnost Boží by Orlové neměli nikdy zapomínat. Ostatně ne nadarmo naším symbolem je část přírody - orel.

Posvěcení lásky k vlasti a ke slovanské rodině národů

1. Nejen jednotlivci, ale i národy a skupiny spřízněných národů mají své místo v plánech Boží Prozřetelnosti, a tedy své vlastní poslání. Všechny slovanské národy prožívají očistný proces utrpení pod vládou komunistické tyranie.

2. Tento vzácný kapitál utrpení a obětí musí být využit pro dobro, pro zduchovnění a posvěcení slovanských národů a tím také k posvěcení a zduchovnění celého lidstva.

3. Mělo by se použít všech přirozených a nadpřirozených prostředků k tomu, aby nacionální sobectví, předsudky a nenávisť byly překonány a aby tak došlo k posílení lidského bratrství. Bohužel je mezi Slovany mnoho sporů, jakož i sporů mezi národy slovanskými a neslovanskými. Nejlepším lékem je pozitivní spolupráce ke společnému cíli, mobilizace přirozené lásky k vlasti a k rodině slovanských národů, aby mohlo dojít k uskutečnění zásad svobody, spravedlnosti, rovnosti a bratrství.

4. Měli bychom vycházet ze společného odkazu slovanských apoštolů Cyrila a Metoděje, kteří jsou uctíváni katolíky a pravoslavnými. Ideály cyrilometodějskými byla inspirována činnost olomouckého arcibiskupa dra Cyrila Stojana, který organizoval unionistické kongresy na Velehradě. Těmito ideály byli živeni také biskup Strossmayer, dr. Korošec a dr. Krek na Slovinsku. Ruská tradice byla obohacena filosofem V. Solovjevem, který chápal tajemství historie před Kristem jako přípravu na jeho vtělení a historii pozdější jako postupné vtělování mystického Krista do lidstva. Podle Solovjeva mají slovanské národy uskutečňovat ideál úplné podřízenosti vůli Boží, bratrské lásky a spravedlivého rozdělování Božích darů všem jeho dětem.

Je to v podstatě program theocentrického a integrálního humanismu - na rozdíl od falešného humanismu, jehož ústředním bodem je člověk - který je přizpůsoben speciálním podmínkám a poměrům slovanských národů. Po

pádu komunistických režimů bude velká příležitost k tomu, aby se tyto ideály bratrství a spravedlnosti, tedy účast všech na pozemských bohatstvích, uskutečňovaly v procesu úplné sociální, politické, hospodářské a kulturní transformace slovanských národů, která by byla inspirována křesťanskými zásadami. Tímto úsilím o vlastní přeměnu by slovanské národy přispěly také ke změně všelidské rodiny.

5. Fakt, že v exilu žije mnoho Slovanů, by se měl chápat jako skutečnost zvláštního významu chtěná Prozřetelností. Je proto záhodno přispívat k tomu, aby si slovanské národy dobře uvědomovaly své poslání a aby jejich činnost byla inspirována uvedenými ideály.

Je nutno ovšem zdůraznit, že jde o duchovní bratrství a kulturní společenství, ale ne o budování vnější moci a politického imperialismu. Nikoli tedy politický panslavismus, ale duchovní solidarismus a náboženský unionismus musí být našim programem.

6. Od svých počátků byl Orel ovlivňován encyklikou papeže Lva XIII. "Grande munus", která zdůrazňovala myšlenku sblížení katolických a pravoslavných Slovanů. V tomto ohledu mohou členové Orla udělat mnoho užitečného svými modlitbami a obětmi, ale také praktickým navazováním styků s ostatními slovanskými skupinami v exilu a společnými přípravami oné sociální, politické, hospodářské, kulturní a duchovní transformace slovanských národů.

Naše Paní, která je uctívána pod tituly Panny Marie Fatimské, Svaté Panny chudých (Banneux), Matky unie (Velehrad), Panny Marie Čenstochovské, Pomocnice křesťanů, ať nás vede, chrání a inspiruje ! A slovanští apoštolé Cyril a Metoděj nechť nám pomáhají v uskutečňování tohoto programu !

VÝCHOVA DONA BOSCA*

Úvod

Salesiáni svatého Jana Bosca jsou třetím největším řádem v církvi a vůbec největším řádem, který se zabývá výchovou mládeže. Byli založeni v roce 1859 piemontským knězem Janem Boscem v Turině a brzy se rozšířil po celém světě.

Don Bosco nenapsal žádnou pedagogickou příručku nebo návod jak vychovat vzorné dítě, ani nevynalezl výchovný systém a přece se stal nejznámějším vychovatelem moderní doby. Jak tedy on vidí výchovu dětí?

Specifický přínos Dona Bosca k výchově je ve způsobu, jakým se má výchova uskutečňovat. To vlastní v jeho pedagogice spočívá v jeho praktickém výchovném způsobu (stylu). Je lépe mluvit o výchovném způsobu, než o výchovném systému, protože slovo "způsob-styl" lépe vyjadřuje, že ve výchově se vždy jedná o dynamickou událost. V této skutečnosti hraje důležitou roli osobní vztah mezi vychovatelem a tím, kdo má být vychováván. Dále okolnosti a klima, ve kterém se výchova odehrává.

Nebudu mluvit o rodičích, kteří jsou prvními vychovateli dítěte, ale o vychovatelích jako takových, jakými by měli být i rodiče. Jenže pedagogem se rodí málokdo; to je charisma, proto je nutné osvojit si výchovu zkušenostmi. Protože ta se nedá naučit v nějakém kursu jako řízení auta, musí se prožívat každý den znovu a znovu. A co se zaseje, to se bude po letech sklízet. Jsou prosté, jednoduché matky, kteř měly jen obyčejné vzdělání a přece byly mistryněmi ve výchově jako na příklad maminka Dona Bosca. Tuším, že to byl sv. Otec Pius X., který řekl:

*Předneseno na symposiu Čs. Orla "O křesťanské výchově v rodině" konaném v Mnichově.

"Dejte mi tisíc křesťanských matek a já vám obrátím svět."

Výchovný způsob Dona Bosca odmítá vztahy mezi vychovatelem a vychovávaným jako vztah mezi nadřízeným a podřízeným, kde vychovatel je pánem, který všechno vidí, vše ví, všemu rozumí a je všemocný. Kde všemocná zbraň vychovatele je trest. Kde jde vychovateli jen o zachování kázně a pořádku. Zde se dá mluvit o výchovném systému, kde vlastní přínos a spontánní aktivita dítěte vůbec není hodnocena, nebo jen málo.

Cíl výchovy

Podle Dona Bosca výchovu netvoří disciplína a tlak na dítě, aby udržovalo určitý řád, nýbrž výchova má vždy určité cíle. Vychovatel jedná podle určitých představ, které chce ve výchově uskutečnit. Don Bosco vyjádřil tyto představy různými způsoby: čestní občané - dobří křesťané, nebo: zdraví - moudrost - svatost; studium - radost - zbožnost. Může se tedy říci, že u Dona Bosca je cílem výchovy zralý člověk v eticko-náboženském smyslu. Jestliže se může mladý člověk v tomto smyslu vyvinout, pak je zbožný, schopný být samostatný, vědomě přijímá životní úkol a je připraven k sociální spolupráci.

Při tom všem v žádném případě Don Bosco nezanedbává tělesný aspekt výchovy. Dříve než začal s výchovou, postaral se o to, aby mládež měla co jíst, do čeho se obléci a měla i dobré ubytování. Nestrpěl, aby se něčím plýtvalo. Při výchově jsou důležité i sport a hry. V salesiánských domech se pěstuje estetická, hudební a kulturní výchova, které rovněž patří ke zralosti mladého člověka.

Uskutečnění cíle výchovy.

Don Bosco uvádí tři pojmy (znaky) bez kterých není správná výchova v křesťanském duchu možná a bez kterých se žádný křesťanský vychovatel, tedy ani rodiče, nemohou obejít, chtějí-li dosáhnout výchovného cíle. Jsou to: **láska, rozum a náboženství.**

Na prvním místě je **láska.**

Don Bosco se snažil vytvořit ve svých ústavách - pokud se to v ústavách vytvořit dá - prostředí dobré křesťanské rodiny, v níž vládne láska. Láska, která je projevem činů a ne slov vychovatele. Konkrétní láska, z které dítě musí vycítit, že úsilí a námaha vychovatele jsou zde jen pro něj, že zde jde o hodnotu jeho osobnosti. Jestliže dělá pro dítě všechno možné, ale schází mu láska, pak nedosáhne žádného pedagogického úspěchu, žádného výchovného cíle. Vychovatel musí z lásky vzít dítě takové, jaké je, bez ohledu na pozitivní, nebo negativní stránky jeho charakteru. Zde je třeba také připomenout, že ani u dítěte nelze lásku koupit za peníze. Těmito můžete snad uspokojit jeho materiální potřeby, ale požadavky zůstávají, ba budou se stupňovat. Vychovatelé, místo aby dosáhli vytčených výchovných cílů, se stávají otroky dítěte, a aby se vyhnuli konfliktům, cpou mu neustále peníze.

Pravá láska k dítěti není také láska slepá, která vše omlouvá, nýbrž předpokládá těžkosti, které na dítě v životě čekají, a úměrně věku je na ně připravuje. Jestliže je dítě přetíženo, snaží se odstranit příčiny, které k tomu vedly. Láska nezamhuřuje oči a nepovoluje, jedná-li se o závažné věci, nýbrž je důsledná. Jestliže dítě cítí, že je milováno, pak se podřídí, i když to někdy trvá delší dobu, která stojí mnoho času a trpělivosti.

Vychovatel dává dítěti to nejcennější, co má: svůj čas (anebo ho posadí k televizi). Čas, to je "Velepíseň vychovatelské lásky", která je svědectvím angažovanosti vychovatele mládeže, o které každé dítě sní, aniž by to dovedlo vyjádřit.

Rozum.

Vychovatelská láska Dona Bosca je vedena rozumem, To je druhý sloup, na němž spočívá jeho výchovný styl. Co znamená pro Dona Bosca rozum? Především "zdravý rozum", a ne nějaká afektovanost, zato však jednoduchost a přímé vztahy mezi dítětem a vychovatelem. Zdravý rozum zamezuje komplikacím, skrupulím a usiluje o normální přirozené jednání. Rozum počítá s kreativitou dí-

těte a nabízí motivy k jednání. Pro Dona Bosca je mládež příliš velkou hodnotou, než aby se s ní jednalo ukvapeně.

Jeho cílem je čestný občan - dobrý křesťan.

Rozum má ve výchově ještě jinou funkci: ochraňuje celistvost lidské osobnosti v eticko-náboženském smyslu. Jestliže si to vychovatel uvědomuje, pak díky rozumu může mladému člověku pomáhat ovládat jeho city, pocity a impulsy, a tak mu pomáhat uskutečňovat jeho existenci v duchovním smyslu.

Cit totiž má každý člověk, jenže v životě člověka není cit samostatný; cit a citová stránka musí být integrovány do celého člověka. Cit je bytí, které je v duchovní základně člověka, a proto cit musí být podřízen duchovnímu, v tomto případě rozumu. V životě každého člověka, ale i ve výchově je nebezpečí, že cit nepodřídíme rozumu. V takovém případě jednání (konání), které je řízeno citem, není jednání celého člověka, protože opomíjí rozumovou stránku a vede k disharmonii a emocionálním projevům.

Nakonec rozum mluví ke každému člověku, aby s jeho pomocí rozpoznal dobro a zlo a podle toho přiměřeně jednal.

Podle Dona Bosca má vychovatel vždy jednat s rozumem. Má reagovat na to, co je pro mládež dobré, to pak v duchovním slova smyslu zdokonaluje. Škodlivé vlivy z jejich života odstraňuje. Vychovatel se má snažit hodnoty sám odkryt a správně je zařadit. Ty pak mladému člověku zprostředkuje. Jen tak může vést mládež ku správnému cíli, to je, že může růst a dospívat ke zralému člověku.

Náboženství.

Jestliže Don Bosco jako třetí sílu své výchovy uvádí náboženství, míní tím víru a zároveň církev, která tuto víru a milosti zprostředkuje.

O tom Don Bosco říká: "Hlavní díl vychovatelské práce je podle mne vykonán teprve tehdy, jestliže díky pomocí Boží je mládež proniknuta nejdůležitějšími tajemstvími

našeho náboženství, že jí všechna přijatá láska připomíná nekonečnou lásku Boží ...".

Pro Dona Bosca jsou Boží a církevní zákony neoddiskutovatelné normy, které vedou jednotlivce a celek k věčné spáse. Při tom spočívá na "náboženské praxi", která tvoří celkový koncept náboženské výchovy Dona Bosca, který říká: "Víru musíme uložit mládeži co nejhlouběji do duše bez odpuzující vnějšnosti." Věděl velmi dobře, proč chtěl obklopit mládež "křesťanskou atmosférou", která má být samozřejmá jako vzduch, který vdechujeme. O křesťanské atmosféře říká: "Sotva si kdo uvědomí, že je zde, ačkoliv je životně důležitá, přesto zůstává nenápadná. Je pocítována právě tak málo jako atmosféra, která nás obklopuje a je nad námi. Tlačí nás a přece nás nerozdrťí."

"Náboženskou praxí" nemíní Don Bosco jen vykonávání určitých náboženských úkonů, nýbrž přijímání svátostí, jejichž sílu odkryl pro výchovu. T.j. častá zpověď, časté svaté přijímání. Svátosti jsou podle něho vědomě prostředky, které zprostředkovávají milost k dosažení svatosti a věčné spásy.

U Dona Bosca tajemství náboženské výchovy spočívá tedy v tom, že nikdo nepocítuje náboženskou atmosféru jako potlačující, nebo jako nepříjemnou povinnost.

Přáním Dona Bosca vzhledem k náboženství je, aby připravil mládeži křesťanské prostředí, přirozený prostor, který neutlačuje a jako samozřejmý náleží k životu. Nepožaduje nic mimořádného, nýbrž je jistým ukazovatelem cesty k věčné spáse.

Láska vychovatele má být láska z víry. Láska vychovatele má, podle Dona Bosca, hluboké zdůvodnění v Boží lásce a v lásce Kristově k nám. Vychovatel má tedy být neustálým znamením Boží přítomnosti a starosti o rozvoj mládeže. Pro Dona Bosca mládež není "náhodným kolemjdoucím", nýbrž je povolána k plnosti života t.j. ke společenství s Bohem a lidmi ve víře, naději a lásce.

Láska, rozum a náboženství jsou tajemstvím úspěchů Dona Bosca ve výchově mládeže. Ale nedílnou součástí výchovy je autorita, o které je třeba se ještě zmínit.

Autorita.

Každý vychovatel má také autoritu (nebo by ji měl mít). Její smysl nespočívá v omezování vývoje mládeže, ale ve výstavbě a rozvinutí dobrých lidských vlastností. Don Bosco soudí, že je důležité, aby vychovatel sám byl autoritou, než to, aby měl u mladých autoritu. To, co vychovatel od mládeže požaduje, to by také sám měl uplatňovat a žít. To, co nabízí jako hodnotu, nebo vyžaduje, to musí být hodnotné i pro něho samého. Teprve potom mládež pocítí to, co autorita vyžaduje, že neomezuje její svobodu, ale že s pomocí autority se uskutečňuje pravá lidská svoboda. Autorita musí být požadována a vykonávána v duchu lásky.

Jestliže se vychovatel řídí těmito požadavky a je důsledný především sám k sobě, pak skutečně dospěje k tomu, že bude autorita sama. Tím bude mít značně ulehčenou výchovu a cíl, jehož chce s mládeží dosáhnout.

Je třeba ještě dodat, že do rámce autority patří i trest, jestliže to okolnosti vyžadují. Trest, tak jak ho vidí Don Bosco má být oprávněný a spravedlivý. Nemá být ani tvrdý, ani ponižující. Dítě si musí být vědomo toho, že se provinilo a že si proto zaslouží trest a za dobrý čin pochvalu.

Závěr.

Závěrem bych chtěl říci, že Don Bosco byl v čele pokroku, ba že předběhl svou dobu. Dnes žijeme a musíme vychovávat děti v době, která se snaží sloužit pokroku, obzvláště na vědecko-technickém poli, kde dosahuje obdivuhodných výsledků. Skutečností však je, že moderní člověk právě na jemu nejbližším a nejvlastnějším poli lidského bytí zůstává stát, ba jde i zpět, poněvadž vědecko-technický pokrok už nekontroluje, nýbrž se dostává do jeho područí. Přes tyto změny se od časů Dona Bosca ve výchově mládeže mnoho nezměnilo. Vždy platilo a bude platit i nadále, že vychovatel vychovává tím, co říká, více tím, co sám dělá a nejvíce tím, čím sám je - svým příkladem. Aby tedy byl tím, čím má být, musí zlepšit svůj vztah k Bohu.

* * *

* *

*

OTEC BISKUP ŠKARVADA II. NÁRODNÍ POUTI

Řím o svátku Panny Marie Růžencové 1984.

Drazí poutníci k Panně Marii v Exilu !

Když nemohu osobně, přicházím alespoň v duchu mezi vás, abych se spolu s vámi pomodlil před sochou Panny Marie v exilu, kterou jste přišli uctít. Už jsem před ní stál několikrát, poprvé jako sekretář našeho zvěčnělého kardinála Josefa Berana.

Co si asi tento pražský arcibiskup, také v exilu, před touto sochou Panny Marie myslel? Nač vzpomínal? Oč prosil?

Jistě před touto kopií sochy, která byla rouhavou rukou svržena ze sloupu na pražském Staroměstském náměstí, prosil o odpuštění. O odpuštění svatokrádeže tehdy spáchané, ale jistě i o dopuštění podobných činů, které na naše národy uvalovaly ještě těžší Boží tresty. Prosil o to, aby nám Bůh odpustil, že nejen ze sloupů, nýbrž z nevinných srdcí našich dětí byl strhován obraz Boží, že celé generace byly olupovány o nejcennější dědictví, které jsme přijali od našich Otců: o dědictví víry, které dává naší lidské existenci pevný základ, o dědictví naděje, která dává našemu životu smysl, o dědictví lásky, která vidí v bližním bratra Kristova, a proto subjekt nezadatelných práv. Co je člověk, pošlape-li v sobě Boží obraz, co mu zbyde z jeho důstojnosti, kam se poděje jeho velikost, co se stane s jeho právy? Ten pád na Staroměstském náměstí nebyl jen pádem kusu kamene. Tam nebyla svržena jen socha Panny Marie. Ta svatokrádež spáchaná na soše naší nebeské Matky byla smutným symbolem odvržení hodnot, bez nichž se začne hroutit samo nažívání mezi lidmi. Náš osud, jako i už

osud toho kardinála vyhnance, jsou toho nakonec smutným důkazem.

Jsem ale přesvědčen, že arcibiskup Beran tehdy před tou sochou v Lisle obnovil i svou naději a důvěru. Ta hlava Panny Marie tu byla přece znovu vztyčena. Ona tu znovu stojí jako symbol lásky a odpuštění, jako záruka lepší budoucnosti. Ne všichni synové našeho národa se ztotožnili s oním rouhačem. Jsou tu i ve vlasti jiní, kteří se tu svatokrádež snažili napravit, kteří se k tomu dědictví Otců, tehdy pošlapanému, hrdě hlásí, kteří i za cenu osobních obětí odvážně vyznávají, že lidský život má svou absolutní hodnotu před Bohem, že spravedlnost nelze udupat, ani pravdu navždy umlčet; že pravá láska nerezuje, tak jako ani přátelství, solidarita a věrnost, které trvají na věky.

My sem však nepřicházíme jenom vzpomínat, nýbrž hlavně se modlit. S vírou, pokorou, ale i důvěrou. Vždyť tu stojíme před Matkou Kristovou, která je i Matkou naší. Před Matkou Boží, která je od dob svatého Cyrila a Metoděje i Matkou našeho národa. I my ji tedy prosme o odpuštění hříchů nejen cizích, nýbrž i našich vlastních. I my ji slibme, že věrni zůstaneme, že to dědictví Otců, které jsme přijali, věrně předáme dalším generacím. I my se jí svěříme se svými starostmi i se svou nadějí. S nadějí, že přijde čas, kdy už se této soše nebude říkat Panna Maria v exilu, protože už bude doma, ve vlasti, v Praze na Staroměstském náměstí, kam patří, obklopena svými dětmi radujícími se ze svobody, k níž nás vykoupil Kristus.

Svatá Maria, Matko Boží, pros za nás hříšné! Pros za nás exulanty! Pros za náš národ!

V této modlitbě jsem s Vámi spojen, váš žehnající

+ Jaroslav Škarvada
tit. biskup litomyšlský

VYZVA K UČASTI NA CELONÁRODNÍ POUTI DO ŘÍMA

Vážené sestry a milí bratři !

Již loňskou národní poutí v Ellwangen jsme zahájili duchovní přípravu na významné jubileum tisícistého výročí smrti svatého Metoděje v letošním roce. Působením našich svatých apoštolů Cyrila a Metoděje jsme se stali nejen křesťanským národem, nýbrž jsme byli přijati také jako rovnocenný člen velké křesťanské rodiny. A netrvalo to dlouho, a náš národ mohl přinášet poklad víry a kultury dalším národům.

Proto chceme toto veliké jubileum důstojně oslavit i celonárodní poutí do Říma ve dnech 2. až 9. srpna 1985. Náš lid vždy rád putoval na tolik poutních míst, rozsetých po celé vlasti. Je radostnou skutečností, že se ani komunistům nepodařilo tolika šikanováními potlačit tuto lásku lidu k místům, kde poutník nachází útěchu, posilu a vyslyšení, kam se rád zase vrací, aby s vděčností poděkoval za obdrženou milost a vyslyšení.

Pouti jsou také příležitostí, kde i dnes může národ ukázat, že zůstal ve své většině věrný dědictví otců i své rodné zemi.

Vážené sestry, milí bratři! Orlové byli vždy, v dobrých i v těžkých dobách, v prvních řadách věrných dcer a synů Církve a národa. Byli od počátků věrnými poutníky, putovali s lidem, zpívali s lidem, modlili se s lidem za sebe i za druhé. Se spravedlivou pýchou stáli stráž na těchto místech . . .

Proto Vás dnes z hloubi duše prosím, abyste svou účastí na římské celonárodní pouti se nejen přihlásili hrdě k této tradici a k našemu orelskému kroji, ale i sebe navzájem posílili a povzbudili a šli dobrým příkladem i druhým.

Každé naše setkání, milí orelští bratři a sestry, kde se modlíme, kde zpíváme, kde se radujeme nebo také truchlíme, jsou opravdovým výrazem naší nezlomné vůle přežít a překonat těžké doby a potěšit i povzbudit mnohé orelské srdce ve vlasti. Jsou i důkazem, že ani v nových domovech, ani v exilu nezapomínáme na utrpení a úzkosti domova.

I toto by mělo být pobídkou k účasti na srpnové pouti do Říma. Končím slovy sletového pochodu z roku 1922: "Vpřed jen, bratři, směle dál, k vítězství . . . !"

Z d a ř B ů h !

Mgr. Jan. Kubovec.

**Zveza Slovanskega Orlovstva
In Katoliskega Sokolstva**

Union of Slavic Orel and Catholic Sokol, Inc.
Bund der Slawischen Christlichen Turner Orel und Sokol

SYMPOSIUM O RODINĚ V MNICHOVĚ

Symposium o rodině uspořádala Jednota Orla Mnichov dne 27. října 1984 v místnostech Velehradu. O zásadách výchovy mládeže podle Dona Bosca promluvil P. Jiří Kopic S.D.B. Hlavní myšlenku Jana Pavla II. "Rodinné společenství" rozebral a ze svých zkušeností duchovního rádce zasvěceně vysvětlil P. Robert Kunert S.J. Živá diskuse svědčila o velké potřebě podobných přednášek a diskusí na obě témata. Na závěr hovořil misionář P. Jan Med S.D.B. o své mnohaleté práci v Indii. Na sympoziu, které proběhlo ve velmi přátelské atmosféře, se sešlo kolem třiceti účastníků.

MIKULÁŠSKÁ VÍDENSKÉHO ORLA II.

V pátek 7. prosince pořádala Jednota Orla Vídeň II. mikulášskou nadílku, spojenou s kulturním večerem v klubovně sv. Leopolda. Starosta bratr Ryba uvítal přítomné a zároveň povstáním jsme vzpomenuli zemřelého br. Ing. Františka Jandy, který byl pochován 17. října. Br. Janda byl celou řadu náčelníkem, divadelním hercem, režisérem i orelskou duchovou hudbu vedl jako tambůr při různých zájezdech do ČSR a ve Vídni. Za to, co vykonal pro katolickou menšinu mu srdečně děkujeme. Potom se rozdávaly dárečky a to všem přítomným. Za krátkou pomlčkou br. Ing. Janda mladší měl krátkou předmluvu o Ethiopii, pak následoval barevný, zvukový film, který natáčel v roce 1983. Pak jsme ještě shlédli skvělý film o Kenyi.

Na závěr br. Ryba ještě jednou poděkoval br. Ing. Jandovi a nám všem popřál požehnané svátky vánoční a hodně zdraví pro celý rok 1985.

Zdař Bůh !

USTAVENÍ ORELSKÉ OBLASTI ARCIBISKUPA A.C. STOJANA V USA

Na sjezdu v Chicagu byla v neděli 27. května 1984 ustavena orelská Oblast arcibiskupa Antonína Cyrila Stojana. Členy oblastního předsednictva byli zvoleni: br. Oldřich Holubář (New York), starosta; br. Cyril Příkazský (Chicago), místopředseda; P. Petr Esterka (St. Paul), vzdělávatel; br. Josef Ivičic (Chicago), jednatel; br. Josef Jakubíček (Chicago), pokladník; a br. Václav Hesoun (Cleveland). Oblast se stala členem Svazu českých katolíků v USA.

OBNOVENÍ EVROPSKÉ OBLASTI ČESKOSLOVENSKÉHO ORLA V EXILU

Evropská oblast sv. Cyrila a Metoděje byla znovu ustavena na oblastním sjezdu, který se konal ve dnech 27. a 28. října v Mnichově v místnostech Velehradu. Jako host se sjezdu zúčastnil zástupce Jednoty Orla Vídeň XV. Starosta Jednoty Vídeň II zaslal sjezdu pozdravný přípis. Zdravici a výzvu ke spolupráci zaslala Evropská rada Českého a Slovenského exilového skautingu. Pozdravné dopisy zaslali též někteří orelští pracovníci, kteří se sjezdu nemohli zúčastnit osobně. Na valné hromadě byl starostou oblasti zvolen br. prof. Jiří Maláček, místopředsedou br. Jan Kaplan, vzdělávatel P. Josef Pazderka S.J. a jednatelem br. František Píndák. Do předsednictva a oblastní rady bylo zvoleno dalších osm bratří a sester z Německa, Švýcarska a Francie. Jako přední úkoly pro nejbližší období bylo stanoveno postarat se o co možná největší účast Orla na poutích, konferencích a jiných shromážděních jubilejního cyrilometodějského roku 1985 a zorganizovat letní tábor ve Španělsku.